

Транспортна логістика

1. Суть, значення та завдання транспортної логістики.
2. Логістична оцінка видів транспорту.
3. Транспортні тарифи та їх вплив на загальні логістичні витрати.
4. Системи доставки товарів.
5. Вибір оптимального перевізника та логістичних посередників.
6. Транспортний процес та його елементи.

Суть, значення та завдання транспортної логістики

Матеріальні потоки, рух та переміщення ТМЦ є неможливими без участі в цих процесах транспортних засобів. Значна частина логістичних операцій, пов'язаних з просуванням матеріального потоку від первинного джерела до кінцевого споживача здійснюється з допомогою транспорту. Затрати на виконання цих операцій складають до 50 % від суми загальних затрат на логістику.

Транспортування можна визначити як логістичну функцію, пов'язану з переміщенням матеріального потоку певним транспортним засобом в логістичному ланцюгу, яка складається з множини логістичних операцій, включаючи експедиційне обслуговування, вантажопереробку, упаковку, передачу прав власності на товар, страхування, охорону тощо.

По призначенню виділяють два види транспорту:

1. Транспорт загального користування - складає окрему галузь народного господарства і може задовольняти потребу в перевезеннях будь-якої галузі народного господарства чи населення;
2. Транспорт внутрішнього користування - внутрівиробничий транспорт, а також транспортні засоби всіх видів, які належать нетран-спортним підприємствам. Вони є, переважно, складовою частиною певних виробничих систем і повинні бути органічно в них вписані.

До основних завдань транспортної логістики належать:

- створення транспортних систем, коридорів і ланцюгів;
- спільне планування транспортних процесів для будь-яких видів транспорту;
- забезпечення технологічної єдності складського і транспортного господарства;
- вибір виду транспортного засобу;
- вибір типу транспортного засобу;
- визначення раціональних маршрутів доставки;
- експедиційна діяльність - супроводження вантажів на всьому шляху переміщення (документальний супровід, митний супровід, визначення оптимальних маршрутів і найкращих посередників тощо).

Логістична оцінка видів транспорту

Як ми уже зазначали, вибір транспортного засобу належить до основних завдань логістики. Тому доцільно дати характеристику усім видам транспорту, кожен з яких має свої особливості, переваги та недоліки, які визначають його можливість використання в логістичних системах.

Отже, виділяють такі види транспорту:

- залізничний;
- морський;
- річковий;
- автомобільний;
- повітряний;
- трубопровідний.

Здійснимо характеристику кожного з них:

Залізничний транспорт.

Переваги: висока пропускна здатність, незалежність від кліматичних умов, регулярність перевезень, відносно низькі тарифи, висока швидкість доставки на великі відстані.

Недоліки: обмежена кількість перевізників, висока капітал о-, матеріало- та енергоємність перевезень, низька доступність до кінцевих споживачів, низький рівень зберігання вантажів.

Морський транспорт.

Переваги: можливість міжконтинентальних перевезень, висока пропускна здатність, низька собівартість перевезень на далекі відстані.

Недоліки: обмеженість перевезень, низька швидкість, залежність від погодних умов, необхідність створення складної портової інфраструктури.

Річковий транспорт.

Переваги: висока пропускна здатність на глибоководних ріках, низька собівартість і капіталоємність.

Недоліки: обмеженість перевезень, низька швидкість доставок, залежність від глибини рік та навігаційних умов, сезонність, низька надійність.

Автомобільний транспорт.

Переваги: висока доступність, гнучкість, швидкість доставки, маневреність, доставка "від дверей до дверей", високий рівень збереження вантажів, можливість транспортування малих партій вантажів, широкі можливості вибору перевізника.

Недоліки: низька пропускна здатність, залежність від дорожніх і погодних умов, відносно велика собівартість перевезень на великі відстані, не екологічність.

Повітряний транспорт.

Переваги: швидкість доставки, надійність, високий рівень збереження вантажів, найкоротші маршрути перевезень.

Недоліки: висока собівартість перевезень, найвищі транспортні тарифи, висока капі тало-, енерго- та матеріалоємність перевезень, залежність від погодних умов, недостатня географічна доступність.

Трубопровідний транспорт.

Переваги: низька собівартість, висока пропускна здатність, високий рівень збереження вантажів, низька капіталоємність.

Недоліки: обмеженість видів вантажів (газ, нафта, емульсії сировинних матеріалів), недоступність малих об'ємів вантажів.